

MINA, TEMA JA NIMED: PORTFOOLIO

---

1. Projekti aruanne

Kaksiknime ehk eesnime, mis koosneb kahest eraldi või sidekriipsuga ühendatud nimest, kasutamise erinevusi mõjutavad mitmed tegurid, nagu isiklikud eelistused, ametlikud olukorrad ja sotsiaalsed ootused. Näiteks võivad mõned inimesed tunda, et nende kaksikeesnimi on liiga ametlik igapäevasteks suhtlusteks, mis paneb nad eelistama lühendatud versiooni oma nimest, ja on olukordi, kus see on vastupidi.

Projekt “Mina, tema ja nimed” III uuris põhjaliku küsimustiku ja intervjuude käigus saadud mitmekülgsed vastuseid kaksiknime kandjatelt iseendilt, et saada teada, kuidas erinevas vanuseklassis Eesti inimesed kasutavad ja on kasutanud oma kaksiknime erinevates olukordades ja eluetappides. Tuues esile kahe eesnime kasutamise muutuvad dünaamikad, on võimalik teada saada, kuidas inimesed end ise tutvustavad või kuidas neid lasteaias, koolis, tööl ja huviringis kutsuti või kutsutakse.

Selleks et projekt õnnestuks, võtsid kõik grupiliikmed osa iganädalastest ühiskoosolekutest, kus jagati kõigile võrdsed ja olulised rollid projektis. Rollideks olid mitmete erinevate allikate uurimine ja nendest projekti faili kokkuvõtete tegemine, küsimustiku ettevalmistamine ning levitamine ja lõpetuseks vastuste analüüs ning tulemuste kirjeldamine.

Soovisime projektiga koguda piisavalt huvitavaid ja omapäraseid andmeid kaksiknimedega inimestelt, et panna kokku sisukas artikkel sellest, kuidas kaksiknime kandvad inimesed Eestis elu jooksul oma kaht eesnime on kasutanud,

kuidas nende kasutus varieerub. Inimesed jagasid oma kogemusi ja huvitavaid lugusid, mis olid seotud nende kaksiknimega. Luua võimaluse inimestele, et jagada oma kogemusi ja huvitavaid lugusid seoses kaksiknime kasutamisega.

- *Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik*

Kahe eesnime kasutamine on levinud paljudes kultuurides, kuid selle tähendus ja praktiline rakendus võivad erineda märkimisväärselt. Uuringu eesmärk on mõista, kuidas inimesed kasutavad kahte eesnime erinevates olukordades ja eluetappides ning millised on selle kasutamise tähendused Eestis. Kaksiknimesid on varasemalt uuritud, kuid kaksiknimede kasutamise kohta varasemad uuringud Eestis puuduvad.

Projekti olulisus seisneb selles, et projekti tulemused aitavad paremini mõista kahe eesnime kasutamise tähendust erinevates olukordades. Uurimus aitab kaasa keeleuurimisele, eriti Eesti nimesüsteemi ja nimede kasutamise tavadega seotud uurimustele. See võib kaasa tuua arenguid keeleteaduses ning aidata mõista keele ja identiteedi seoseid. Projekt võib suurendada üksikisikute teadlikkust kahe eesnime kasutamise mitmekesisusest ja tähendustest ning aidata inimestel mõista nimevaliku mõju ja tähtsust erinevates olukordades.

Rühma roll projekti edukal elluviimisel seisneb peamiselt andmete kogumise, analüüsi ja tulemuste tõlgendamise protsessis. Esimeses etapis koostasime küsimustiku, mis võimaldas meil koguda mitmekülgset teavet kahe eesnime kasutamise kohta. Viisime läbi ka 12 intervjuud erinevate inimestega, et koguda veel mitmekesisemaid andmeid. Seejärel koostasime analüüsimiseks plaani ning rakendasime sobivaid statistilisi meetodeid andmete süstematiseerimiseks ja mustrite tuvastamiseks. Analüüsisime saadud tulemused ning kirjutasime valmis raporti, kus

saimesituda uurimistöö peamised leiud ja järeldused. Lõpuks jagasime oma projekti tulemusi. Antud meetodid ja tegevused said valitud sellepärast, et nende põhjal oli võimalik saada kõige täpsemad vastused meie uurimisküsimustele.

- *Tegevuste kirjeldus ja sidusgruppide ni jõudmine*

Projekt mõjutab kõiki inimesi, kellel on kaksiknimi, kes on kaksiknime lapsele andnud või kaaluvad selle andmist. Küsimustiku eesmärk oli jõuda kaksiknimede kandjate endini, et koguda nende endi kogemusi. Küsimustikku levisime oma sõprade-tuttavate seas ja Facebookis Nimeklubi lehel. Rõhutasime, et kui ise küsimustikule vastata ei saa, siis võis seda levitada sihtrühmale edasi. Seetõttu on projekt laiahaardeline, küsimustikku levitati erinevates keskkondades ning sisendit võeti paljudelt sidusrühmadelt. Eeskätt ootasime vastama täisealisi kaksiknimede kandjaid, sest see võimaldas uurida eesnimakasutust erinevates eluetappides.

Kuna vanemates vanuserühmades on kaksiknimede kandjate hulk märgatavalt väiksem ning ka küsimustik ei pruukinud nendeni läbi sotsiaalmeedia kanalite jõuda, siis viisime läbi intervjuu 10 inimesega vanuserühmast alates 66 aastat, sest nii oli neid kõige suurem võimalus meie uuringusse kaasata. Intervjueeritavad elasid erinevates hooldekodudes Lõuna Eestis, peamiselt Tartu linnas. Läbi selle kujunes meie projekt lisaks keeleteadusele ka sotsiaalseks projektiks, sest vanemad inimesed olid väga õnnelikud, et neile külla läksime, nende vastu huvi tundsimine ning nende lugusid kuulasime.

Projekti tulemusi tutvustasime Facebookis Nimeklubi lehel ning lisaks valmib tulemustest ka artikkel (avaldamiskoht selgumisel). Nii Facebooki postitusega kui ka artikliga on kõigil soovijatel võimalik tutvuda. Projekti tulemuste järgi võib praktiline kasu olla näiteks perekonnaseisuametnikel, kes saavad lapsevanemaid nõustada. Keeleuurijad võivad uurimusest kasu saada nimesüsteemide ja nimede kasutamise tavadega seotud uurimustele. Samuti aitavad tulemused nime valikul tulevasi lapsevanemaid. Vanemad on tihtipeale otsuse ees kas panna lapsele üks nimi või mitu nime. Projekti tulemused annavad neile aimu, kuidas kaksiknime pannes hakatakse tõenäoliselt nende last rohkem kutsuma, kas esimest, teist või mõlemat nime kasutades ning millistes olukordades vastavalt toimitakse. See annab kindlasti mõtteainet ja võib muuta otsustamise lihtsamaks. Nimeteemad pakuvad alati laiemale publikule huvi, mistõttu on võimalik projekti tulemustest palju uut ja huvitavat teada saada kõikidel, kes sellest huvitatud, eriti arvestades asjaolu, et sarnaseid uurimusi Eestis ja mujal varasemalt teadaolevalt läbi viidud ei ole.

- *Projekti jätkusuutlikkus*

Projektiga saadud tulemusi soovime avaldada artikli kujul. Üks koht selle avaldamiseks on Facebookis olev Nimeklubi leht. Antud leheküljel saavad kõik huvilised tutvuda teooriaga ning lugeda meie poolt koostatud analüüsi, mis on küsimustiku ja intervjuude põhjal tehtud. Seega see on üks viis kuidas artikkel paljudeni jõuaks. Teine viis jätkamaks projekti jätkusuutlikkust on meie juhendaja, kes on Tallinna Ülikooli eesti keele lektor ning kes saab tulevasi üliõpilasi meie teemaga valgustada, kui teemaks on kaksiknimed. Kuna töö on avalikustatud, siis

võivad sellest kasu saada keeleteadlased kuna varasemalt sarnaseid tehtuid töid on väga raske leida.

- *Tulemuste kokkuvõte ja lisad - tulemuste kirjapanek ja valminud tööde osad.*

Töötlesime küsimustikust saadud andmeid, kasutades statistilisi meetodeid ja analüüsivahendeid, mis võimaldasid meil leida seoseid inimese kaksiknime kasutuses ja tõlgendada tulemusi vastavalt projekti eesmärkidele. Seejärel koostasime aruande, mis sisaldab uurimistöö tulemusi, analüüsi ja järeldusi. Andmekaitse seaduse tõttu on analüüsis vähem levinud kaksiknimede puhul kasutatud varjunimesid ja muudetud nimede ette on pandud tärn.

Tulemused on näha Google Drive'i dokumendis:

https://docs.google.com/document/d/1pYniMDTw3w0be4bwhz4sXynkFVusoK8TiJOt_vhF5U/edit

Küsimustik, millele vastati:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe8Si5Aq4ydGTHAGr_9AKuvaCPmts_T14tlc9UEnvyJKt3HRw/viewform?fbclid=IwAR24iceByePn2niywtWIZF8D46GsGmwR0zOYm4GGhbgf5_UhMWkthA8kiKo

2. Projekti tegevuskava

Tegevused	Tähtaeg	Vastutaja(d)
Üldised tegevused ja tähtajad		
Grupi kohtumistel osalemine ja protokollimine	Igal kolmapäeva 1 al. 13.09.2023 kell 16.15	Protokollimine kordamööda
Projekti eesmärgi sõnastamine	27.09.2023	Iga grupi liige sõnastab eesmärgi kohtumiseks, kus fikseeritakse ühine eesmärk
ELU vahekokkuvõtte ankeedi täitmine (maht 5 lk, sidus tekst)	16.10.2023 Saata 3 päeva enne tagasiside sessiooni elu@tlu.ee	grupp
Tööajatabeli täitmine (tegevused ja sellele kulunud aeg)	lõpptähtaeg 06.12.2023	Iga grupi liige täidab oma osa
Teise grupi/rühma vahekokkuvõttega	16.10.2023	Iga grupi liige

tutvumine		
Vahenädala tagasiside sessioonil osalemine	20.10.2023 14.00-16.00 A-121	Kõik grupi liikmed
Portfoolio koostamise tegevustes kokkuleppimine (vorm, eesmärk, sisu, tähtajad jne)	04.10.2023	Tähtaegade jälgimine- Materjalide lisamine- Lõplik kokkupanek ja esitamine-
Portfoolio koostamine	06.12.2023 (nädal enne esitlust)	grupp
Individuaalne refleksioon (kuni 150 sõna)	05.12.2023	Koostab iga grupi liige eraldi
Lõpuesitlusel osalemine	14.12.2023 17.00-19.00 M-134	Kõigile liikmetele kohustuslik
Vahekokkuvõtte ankeedi täitmine		
Projekti taust ja kirjeldus	15.10	Katre Marit Liiv
Tegevuste rakendamine	15.10	Greta Õunpuu
Projektiga seotud sidusrühmad	15.10	Greta Õunpuu

Sissejuhatus ja eesmärgid	15.10	Gerel Atheron Normak
Teaduspõhisus	15.10	Maret Mägi
interdistsiplinaarsus	15.10	Reimo Sepp
projekti tegevuskava	15.10	Tea Peitre
Projektirühma vahetulemused	15.10	Katre Marit Liiv
Tagasiside fookusküsimus	15.10	grupp
Portfoolio koostamine		
Projekti aruanne		grupp
projekti tegevuskava		Tea Peitre
kommunikatsioon sidusrühmadele		grupp
õpikogemuse refleksioon		iga grupi liige
Muud tegevused		
Uurimise teemaga seotud materjali otsing erinevate märksõnade abil (Eesti märksõnastik), kirjandusega tutvumine Nt keelelised elulood, kaksiknimed, sidekriipsuga nimed	september oktoober	grupp
Töö ülesehituse struktuuris kokkuleppimine	september	grupp
Küsimustiku koostamine ja jagamine	september,	Koostajad Katre Marit

	oktoober, novembri esimene nädal	Liiv ja Reimo Sepp. Küsimustiku levitamine grupi liikmete poolt
Küsitluste vastuste analüüs	nov teine pool	grupp
Tagasiside sessiooni jaoks slaidide koostamine	16.10	grupp
Teoreetiline ja seadusandlik osa (onomastika definitsioon, kuidas seadus reguleerib olukorda, kuidas on varem kaksiknimesid kasutatud, varasemad uuringud, statistika jne)		
Ajalooline taust (kuidas kaksiknimede panek on kujunenud, nimepaneku põhjendused) “The Oxford Handbook of Names and Naming” 2016 “Names in Focus” 2016 Evelin Kivimaa magistritöö		Tea Peitre
Hetkel kehtiv nimeseadus RT		Tea Peitre
Kaksiknimede kasutus erinevates riikides		Maret Mägi
Statistika ülevaade		Greta Õunpuu

3. Iga rühmaliikme õpikogemuse refleksioon

- **Greta Õunpuu** – Panustasin projekti, analüüsisides vastuseid, otsides vajalikke materjale, uurides statistikat, sõnastades erinevaid tekste, levitades küsimustikku, koostades esitlusi ning osaledes vahenädala sessioonil. Kõige rohkem õppisin tulemuste analüüsimist ja nende selget sõnastamist ning akadeemilist kirjutamist. Lisaks sain harjutada meeskonnatööd ja ajaplaneerimise oskust, mis oli väga vajalik, et teised õppeained ei jääks tagaplaanile. ELU õpetas mulle, et ka täiesti võõraste inimestega koos on võimalik luua edukas projekt ning iga eriala üliõpilasel on oma lähenemine ja nüanss, millega töösse panustada. Jään valminud uurimistöoga rahule ja leian, et kõik eesmärgid said täidetud.
- **Maret Mägi** – Olen rõõmus, et mind valiti ELU projekti „Mina, tema ja nimed III“ gruppi. Nimed on mind huvitanud juba lapsest peale ning nüüd täiskasvanuna valisin oma lastele kaks erinevat nimekombinatsiooni: pojale kaks eesnime ja tüdrukule üks. Sellest tulenevalt soovisin kaasa aidata uurimusele, mis keskendus kaksiknimede kasutamisele elu jooksul. Uurimustöösse panustasin lisaks muule ka teooria otsimisega. Uurisin, kuidas on kaksiknimede kasutamine mujal maailmas kombeks ning mis on toimunud Eesti nimekasutuse ajaloos. Tutvudes erinevate varasemalt tehtud uurimustööde ning kirjandusega, selgus et tegelikult on kaksiknimede kasutamisest väga vähe teaduslikku kirjandust. Antud projektis osalemine andis palju teadmisi grupitööst, eriti kuna koos on inimesed täiesti erinevatest õppekavadest. Samuti sain kogemuse võrra rikkamaks tööülesannete jagamise ja täitmise osas. Meil

õnnestus kõik väga hästi, sest grupiliikmed pidasid kinni oma vastutusaladest ning samas toetasid ja täiendasid ka teistes osades. Koostöö oli hea ning koos juhendaja soovitude ja parandustega valmis meil soovitud uuring kaksiknimede kasutamisest Eestis.

- **Reimo Sepp** – Nähes ELU lehel pakutud teemat „Mina, tema ja nimed III“, siis olin teemast koheselt huvitatud. Nimede kasutamine on mulle varajasest ajast saadik huvitavana tundunud ning nüüd avanes võimalus selle kohta rohkem teada saada. Andsin panuse alustades sarnaste teemadel otsimisel, küsimustiku koostamisel, küsimustiku levitamisel, vastuste analüüsimisel, tekstide sõnastamisel ja esitlusslaidide koostamisel. Osalesin kõigil grupi kohtumistel, et arutada töö progressi ning seades järgmisi töö kohustusi. Samuti osalesin ELU vahekokkuvõtte ankeedi täitmisel ning viibisin ka vaheesitlusel, kus grupiga tutvustasime teemat lähemalt. Enda jaoks sain uusi teadmisi kaksiknimede kasutusest lähemalt, nii teooria poolelt kui küsimustiku ja intervjuude põhjal tulenevatest vastustest. Lisaks õppisin ka seda, kuidas võõraste inimestega läbi viia ühine projekt.
- **Katre Marit Liiv** – Lugesdes ja sirvides erinevaid ELU lehel pakutud teemasid jäi mulle silma just „Mina, tema ja nimed III“ projekt, mis mind paelus. Mind paelus see just seetõttu, kuna minul endalgi on kaks nime ja elu on näidanud, et mind kutsutakse mitut erinevat nimepidi. Projekti andsin enda panuse juurde uurides varasemalt tehtud uuringuid, otsides teadusartikleid, küsimustiku koostamisel, küsimustiku levitamisel, vastuste analüüsimisel ja tekstide sõnastamisel. Osalesin kokku kõikidel ELU kokkusaamistel, kus arutasime töö protsessi ja edasisi eesmärgi. Samuti osalesin projekti vahekokkuvõtte ankeedi kirjutamisel ja ELU

vaheseminaril, kus saime senise tehtud töö kohta tagasisidet. Antud projektiga sain õppida eelkõige meeskonnatööd ja aja planeerimist, kuna oli ka muid koolitöid, mis vajasisid sellel hetkel tegemist. Kindlasti sain ka kogemuse võrra rikkamaks grupi tööülesannete jagamisel. Lisaks kuidas viia ellu selline projekt suheldes võõraste inimestega. Minu arvates õnnestus meil kõik väga hästi, sest oli meeskonna aktiivne koostöö, kus üksteisega suheldi ja teineteist abistati, kui oli seda vaja.

- **Gerel Atheron Normak** – ELU projekte uurides, jäi “Mina, tema ja nimed” III koheselt silma, kuna mul endal on omapärane kaksiknimi ja pole kuskil varem kohanud mingeid uuringuid, või teavet teistest kaksiknimedest ja mul on heameel, et ma sain ise olla osa nüüd sellise sisuga uuringust läbi selle projekti. Projekti käigus osalesin koosolekutel, lugesin palju materjale seoses kaksiknimedega, sai teha palju faile ja dokumente ning jagada laiali küsimustikku ning analüüsid mitmeid vastuseid. Osalesin vaheankeedi punktide täitmisel ja hiljem selle vaheesitlusel. Olen väga rahul projekti liikmetega, kuna koostöö sujus väga hästi ja kõik võtsid kõikidest ülesannetest aktiivselt osa. Arvan, et projekt õnnestus väga hästi ning saime väga palju ja huvitavat teavet kaksiknimedest ja nende kandjatest.
- **Tea Peitre** – Projektis osalemine on olnud äärmiselt huvitav ja samas ka väga intensiivne töö tegemise aeg. Meie meeskond on olnud selle aja jooksul väga ühtehoidev, toetav ja mõistev, millele on suure panuse andnud ka juhendaja. Teineteist toetades ja motiveerides oleme meeskonnaga suutnud püsida planeeritud ajagraafikus ja teha valmis uurimistöö koos analüüsiga. Mul on hea meel, et meie grupis leidis

inimesi, kes suutsid võtta nn juhtrolli ja hoida seeläbi grupiliikmete koostööd aktiivsena. Isklikust vaatest oli algselt planeeritud suurem panus anda teoreetilise kirjanduse läbitöötamisele ja kokkuvõtete koostamisele. Kuid töö käigus läks minu suurem panus siiski inervjuude läbiviimisele erinevates hooldekodudes ja kokkuvõtva analüüsi koostamisele. Mul on hea meel tõdeda, et oleme saavutanud suhteliselt lühikese ajaga ja värske meeskonnaga oma tööks püstitatud eesmärgid.

4. Kommunikatsioon sidusrühma(de)le

Peale projekti täielikku valmimist, valmib uurimustulemustest artikkel. Artikli avaldame sotsiaalmeedias ning rohkemad avaldamiskohad selguvad peale artikli valmis kirjutamist.